

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 06 0 U 016830 22 Uvp
Sarajevo, 19.10.2023. godine

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću za upravne sporove sastavljenom od sudija Bajrović Aide, kao predsjednika vijeća, Babić Stanković Aleksandre i Krkeljaš Milorada, kao članova vijeća, te Hodžić Merhunise kao zapisničara, u upravnom sporu tužiteljice B.M. iz B., Republika Austrija, zastupane po punomoćniku Božić Bruni, odvjetniku iz Travnika, protiv akta broj: FZ3/8/1-31-1-126-2/22 MB/OB:1136728368 od 06.05.2022. godine, tuženog Federalni zavod za penzijsko/mirovinsko i invalidsko osiguranje Mostar, u upravnoj stvari uspostave isplate srazmjerne starosne penzije, odlučujući o zahtjevu za vanredno preispitivanje sudske odluke podnesenom od strane tužiteljice protiv presude Kantonalnog suda u Novom Travniku, broj: 06 0 U 016830 22 U od 14.07.2022. godine, na nejavnoj sjednici održanoj dana 19.10.2023. godine, donio je

P R E S U D U

Zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke se uvažava, presuda Kantonalnog suda u Novom Travniku, broj: 06 0 U 016830 22 U od 14.07.2022. godine se ukida i predmet se vraća istom sudu na ponovno rješavanje.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Kantonalnog suda u Novom Travniku, broj: 06 0 U 016830 22 U od 14.07.2022. godine odbijena je tužiteljčina tužba podnesena protiv rješenja tuženog, broj i datum navedeni u uvodu ove presude, kojim je odbijena njena žalba izjavljena protiv rješenja Kantonalne administrativne službe tuženog u Travniku matični broj: 1136728368 od 06.08.2021. godine. Tim prvostepenim rješenjem tužiteljici je ponovno uspostavljena isplata srazmjerne starosne penzije počev od 01.01.2020. godine u iznosu od =199,7446 KM mjesečno.

Protiv navedene presude Kantonalnog suda u Novom Travniku tužiteljica je, po punomoćniku, blagovremeno podnijela zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke, u kome presudu pobija zbog povrede federalnog zakona i federalnog zakona o postupku navodeći da su i prvostepeni sud i penzioni organi pogrešno tumačili i primijenili propise na kojim su zasnovali svoje odluke, pri čemu su povrijeđene odredbe Zakona o upravnom postupku, posebno načelo materijalne istine iz člana 7. tog Zakona i načelo ocjene dokaza, jer nisu na potpun i pouzdan način utvrđene činjenice od kojih zavisi pravilna primejna materijalnog prava, kao i odredbe Zakona o upravnim

sporovima, zbog čega je predložila da se zahtjev za vanredno preispitivanje uvaži i pobijana presuda preinači na način da se tužba uvaži, poništi rješenje tuženog i predmet vrati na ponovni postupak.

U odgovoru na zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke tuženi je predložio da se isti odbije kao neosnovan.

Ovaj Sud je na osnovu člana 45. Zakona o upravnim sporovima („Službene novine Federacije BiH“, broj: 9/05) ispitao zakonitost pobijane presude u granicama zahtjeva i povrede propisa iz člana 41. stav 2. tog Zakona, pa je odlučio kao u izreci presude iz slijedećih razloga :

Predmetni upravni spor u kome je donesena pobijana presuda pokrenut je po tužiteljičinoj tužbi podnesenoj protiv rješenja tuženog Federalnog zavoda za penzijsko/mirovinsko i invalidsko osiguranje Mostar, broj: FZ3/8/1-31-1-126-2/22 MB/0B:... od 06.05.2022. godine, kojim je, kako je već naprijed navedeno, odbijena njena žalba izjavljena protiv rješenja Kantonalne administrativne službe tuženog u Travniku matični broj: ... od 06.08.2021. godine, kojim joj je ponovno uspostavljena isplata srazmjerne starosne penzije počev od 01.01.2020. godine u iznosu od =199,7446 KM mjesečno, primjenom odredbi člana 112., 113. stav 2. i 115. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju ("Službene novine Federacije BiH", broj: 13/18 i 93/19 - odluka Ustavnog suda i 90/21 od 09.novembra.2021.g. i 19/22). Navedeno prvostepeno rješenje, kao i drugostepeno rješenje tuženog organa, tužiteljica je osporavala zbog nepotpuno i nepravilno utvrđenog činjeničnog stanja ističući da nakon donošenja rješenja kojom joj je priznato pravo na srazmjernu starosnu penziju, isplata penzije nikad nije uspostavljena, te ističući da je u više navrata dostavljala potvrdu o životu i brojeve računa na koje je trebalo vršiti isplatu, kao i sve drugo što je od nje traženo, tako da u predmetnom slučaju nije bilo njenih propusta.

Postupajući po tužiteljičinoj tužbi prvostepeni sud je pobijanom presudom istu odbio cijeneći da je prvostepeni organ pravilno tužiteljici uspostavio isplatu srazmjerne penzije počev od 01.01.2020. godine, nakon što je ista tuženom dostavila potvrdu o životu, te da je pravilno osporenim rješenjem tuženog, kao drugostepenog organa, njena žalba odbijena kao neosnovana.

Pri tome je prvostepeni sud, po pitanju tužbenih navoda o nepotpuno i nepravilno utvrđenom činjeničnom stanju cijenio da sud u upravnom sporu samo ispituje (kontrolirše) i utvrđuje da li je pravilno proveden upravni postupak i pravilno primijenjeno procesno i/ili materijalno pravo u rješavanju upravne stvari u odnosu na činjenično stanje utvrđeno u prvostepenom i drugostepenom upravnom postupku i na osnovu toga utvrđuje da li je u formalno-pravnom i materijalno-pravnom smislu pravilno donesen osporeni upravni akt.

Međutim, ovakav pravni stav prvostepenog suda nije pravilan.

Naime, odredbom člana 12. Zakona o upravnim sporovima („Službene novine Federacije BiH“, broj: 9/05) u tačkama 1. do 5. propisani su razlozi, odnosno osnovi za pobijanje upravnog akta, gdje je pod tačkom 4. izričito propisano da se upravni akt može pobijati ako se u upravnom postupku koji je prethodio aktu nije postupilo po

pravilima postupka, a naročito ako činjenično stanje nije potpuno i pravilno utvrđeno ili ako je iz utvrđenih činjenica izveden nepravilan zaključak u pogledu činjeničnog stanja.

Imajući u vidu citiranu zakonsku odredbu, suprotno stavu prvostepenog suda, jedan od razloga za poništenje upravnog akta su upravo greške počinjene prilikom utvrđivanja činjeničnog stanja, jer je pravilno utvrđeno činjenično stanje neophodan uslov za pravilnu primjenu materijalnog propisa, slijedom čega postoji obaveza suda u upravnom sporu da ispita potpunost i pravilnost utvrđenog činjeničnog stanja. Kako to u konkretnom slučaju nije učinjeno to je pobijana presuda donesena uz povredu odredbi člana 12. i člana 39. Zakona o upravnim sporovima kojim je u stavu 1., pored ostalog, propisano da se u presudi moraju cijeliti svi navodi tužbe.

Usljed pogrešno zauzetog stava da sud u upravnom sporu samo ispituje (kontrolirše) i utvrđuje da li je pravilno proveden upravni postupak i pravilno primijenjeno procesno i/ili materijalno pravo prvostepeni sud je propustio cijeliti pravilnost i zakonitost osporenog rješenja tuženog u vezi sa navodima tužbe, pa je zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke osnovan.

Ne cijeneći navode tužbe prvostepeni sud je povrijedio pravila federalnog zakona o postupku koja su mogla biti od uticaja na rješenje stvari, pa je ovaj Sud je primjenom člana 46. stav 1. i 2. Zakona o upravnim sporovima, zahtjev za vanredno preispitivanje uvažio, pobijanu presudu ukinuo i predmet vratio prvostepenom sudu na ponovni postupak, u kojem će, imajući u vidu primjedbe ovog Suda, donijeti pravilnu i zakonitu odluku po tužiteljičinoj tužbi u kojoj će biti ocijenjeni svi navodi tužbe u skladu sa izričitim odredbama Zakona o upravnim sporovima.

Zapisničar
Hodžić Merhunisa, s.r.

Predsjednik vijeća
Bajrović Aida, s.r.